

Talousarvion raami vuodelle 2024 sekä talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeet

KHALL § 277
142/02.02.00/2023

Valmistelija Talousjohtaja Sari Myllykoski-Hanhela

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntalaki korostaa kuntastrategian tavoitteiden huomioon ottamista kunnan ja kuntakonsernin talousarvion laadinnassa. Kuntastrategiasta johdetaan toimielinten ja tytäryhtiöiden taloudelliset tavoitteet, toimintaperiaatteet ja menestystekijät. Vuoden 2024 alusta voimaan astuvan hallintosäännön organisaatiomuutokset sekä uusi hyväksytty kaupunkistrategia 2023-2025 huomioidaan talousarviossa.

Talousarvion laadinnassa huomioidaan talousarviovuoden ja suunnitelmakauden epävarma valtionrahoitus. Lopulliseen valtionosuusrahoitukseen vaikuttavat sote-uudistuksen lopulliset siirtolaskelmat. Suunnitelmakauden lopussa tulee talouden olla tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää vuosittain talousarvion laatimisohteista ja noudattamisohteista. Talousarvion laatimisohteissa annetaan palvelualueille ja liikelaitokselle ohjeet talousarvion ja -suunnitelman laatimiseksi. Laatimisohteiden käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus voi hyväksyä ja tarvittaessa lisätä talousarvion valmistelutyölle annettavia ohjeita.

Talousarvioraamin tuloslaskelma on n. 2,6 milj. euroa alijäämäinen raamiin asetettujen tulo- ja menokehysten sekä verorahoitusennusteiden mukaan. Elokuun valtionosuuslaskelmien mukaan valtionosuuksien määrä laskee merkittävästi kuluvaan vuoteen nähden. Valtionsuudet laskevat vuodelle 2024 25,7 %, joka on 1,9 milj. euroa. Verorahoituksen ennusteita voidaan päivittää talousarvion laadinnan yhteydessä. Talouden tasapaino edellyttää toimintatuottojen kasvattamista ja kulujen merkittävää pienentämistä. Toimintakulujen pienentäminen tulee tapahtua todellisten toiminnallisten muutosten kautta ja toimintatuottojen kasvattaminen konkreettisen hinnoittelun kautta. Toimintakate tulisi voida kattaa verorahoituksella ja tämän lisäksi käyttöomaisuuden poistot tulee saada katettua, jotta talousarvion tuloslaskelma on tasapainossa eikä lisää alijäämää synny.

Oheismateriaalit

Oheismateriaalina kuntaliiton veroennuste, ennakkolaskelma valtionosuuksista, talousarvion laadintaohjeet hallintokunnille sekä talousarvioraami 2024.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Riikka Moilanen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2025-2026 laadintaohjeen ja lähettää edelleen toimielimille ja viemäriiikelaytökselle sekä tytärtyhtiöille.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää toimielimiltä toimintakulujen pienentämistä ja/tai toimintatuottojen kasvattamista niin, että koko kaupungin tulojen ja menojen tasapaino saavutetaan talousarviossa vuodelle 2024. Toimintakatetta tulee pienentää suhteessa koko kaupungin talousarvioraamin alijäämään seuraavasti: kaupunginhallitus 14 %, sivistyslautakunta 73 %, hyvinvointilautakunta 11 % ja tekninen lautakunta 2 %.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.